

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ"ז בסיון תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - כ"א

1. משנה - ארבעה נדרים התירו חכמים, בלא היתר חכם. אלו הן?

נדרי זרוזין, ונדרי הבאי, ונדרי שגגות, ונדרי אונסין.

נדרי זרוזין - כיצד? היה מוכר חפץ, ואמר קונם שאיני פוחת לך מ-4 והלה אומר קונם שאיני מוסיף לך על 2, שניהם רוצין בשלשה דינרין.

2. מה הטעם שנדרי זרוזין לא חלים?

א. כיון שאין הנדר מבורר, שיתכן שלבסוף יתרצה. ומשנתנו כר' יהודה .. שלא ניתנה נזירות אלא להפלאה.

ב. רבא: משנתנו אפילו כרבנן, והטעם שלא חל, כיון שבשעה שנדרו לא היתה דעתם מכוונת לכך, אלא רק לזרז.

3. אם אמר המוכר בנדרו יותר מסלע [4] והקונה אמר פחות משקל אחד, האם זה בכלל נדרי זרוזין?

רב אשי רצה להוכיח ממה ששינינו היה מפציר בחבירו שיאכל אצלו, ואמר החבר קונם ביתך שאני נכנס, טיפת צונן שאני טועם - מותר ליכנס לביתו ולשתות הימנו צונן, שלא נתכוון זה אלא לסעודה, משמע שהרגילות להזכיר דברים מדויקים אע"פ שלא מתכוונים לזה.

דחה רבינא: ששם אנו תולים שחושש להיעתר אפילו לטיפת צונן כיון שצדיקים אומרים מעט ועושין הרבה, ולכן נדר על טיפת צונן כי חשש שיאכילנו סעודה, אבל ביותר מסלע יש להסתפק האם כוונתו בדווקא או לא.

4. מה אמר רב יהודה בשם רב אסי בענין ארבעה הנדרים השנויים במשנתנו?

א. צריכין שאלה לחכם, ושמואל תמה ע"ז שהרי שנינו 'ארבעה נדרים התירו חכמים'.

ב. לגירסת רב יוסף - אין חכם רשאי להתיר אלא כעין ארבעה נדרים הללו, שמתברר שמתחילה לא לזה נתכווין הנודר, מפני שסובר שאין פותחין בחרטה.

לרב הונא מספיק שהשיב הנודר אין ליבי עלי, וכן אמר רבי יהודה בברייתא.

לרבה בר רב הונא, מספיק שאילו היו בשעת הנדר עשרה בני אדם שיפייסוהו לא היה נודר, וכן אמר ר' ישמעאל ברבי יוסי בברייתא.

5. אלו עוד מעשים הובאו שמצינו בהם כיצד התירו נדרים?

א. ר' אסי שאלו האם אתה מתחרט על הנדר מעיקרא וכשענה שכן, התיר לו.

ב. ר' אלעזר התיר לאחד שאמר שאם לא היו מרגיזים אותנו לא היה נודר, ומתחרט מעיקרא.

ג. היתה אשה שהדירה את בתה ובאה לפני רבי יוחנן, אמר לה: אילו היית יודעת שיאמרו שכנותיך שראית בבתיך דברים מכוערים ולכן הדרת אותה היית נודרת ואמרה שלא, והתיר לה.

ד. רבי ינאי, יובא בדף הבא.